

TANTÁRGYI TEMATIKA

2024/2025 tanév, 1. félév;

Latin nyelv 1.

Jogász osztatlan szak

nappali és levelező tagozat

Tantárgy neve: <i>Latin nyelv 1.</i>	Tantárgy Neptun-kódja: <i>AJJOT290N1, AJJOT279L1; AJJOT279D1;1DJIG; 1DJOG</i> Tárgyfelelős intézet: <i>Jogtörténeti és Jogelméleti Intézet, Jogtörténeti Tanszék</i> Tantárgyelem: <i>kötelező</i>
Tárgyfelelős: <i>Dr. Petrasovszky Anna, egyetemi docens</i>	
Közreműködő oktató(k): <i>Dr. Petrasovszky Anna, egyetemi docens</i> <i>Dr. Koncz Ibolya Katalin tanszékvezető egyetemi docens,</i>	
Javasolt félév: <i>Őszi félév</i>	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: nappali tagozaton 1 óra/hét levelező tagozaton: 6+1 óra/félév	Számonkérés módja: <i>aláírás és gyakorlati jegy</i>
Kreditpont: 2	Munkarend: <i>nappali és levelező</i>
Tantárgy feladata és célja: <i>A latin nyelv kötelezően oktatott szaknyelv, melynek célja, hogy a hallgatók a képzési idő végére olyan ismeretekre tegyenek szert, aminek birtokában önállóan is képesek eligazodni a modern európai – kontinentális és angolszász – jogi kultúra latin gyökerű nyelvi világában. A grammatikai és speciális lexikai ismeretek elsajátításán túl a hallgatót hozzásegíti olyan készségek kifejlesztéséhez, melyek elengedhetetlenek a jogi szaknyelvvvel összefüggő magasabb szintű fogalmi-logikai gondolkodás megismeréséhez, tökéletesítéséhez. Ezzel párhuzamosan segítséget nyújt a római jog, az egyetemes, valamint a magyar állam- és jogtörténet alapvető fogalmi készletének, fontosabb latin nyelvű forrásainak megismeréséhez, az egyes jogágakhoz tartozó jogi szakkifejezések, jogelvek bemutatásához.</i> Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás: T5,T13,T14,</i> <i>képesség: K2, K4,K9,K10,K16,K28,</i> <i>attitűd: A2, A3, A4, A5,</i> <i>autonómia és felelősség: F3,F5,</i>	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás:	Gyakorlat: <i>Nappali tagozaton:</i> 1. Szept. 9. <i>Tantárggyal kapcsolatos információk, A latin nyelv szerepe a kontinentális és angolszász jogrendszerekben</i> 2. Szept. 16. <i>A latin kiejtés és helyesírás (Lectio prima), Erasmusi és restituált kiejtés sajátosságai</i>

3. Szept. 23.

Grammatikai kifejezések (Lectio secunda), A latin nyelvű jogforrások jellegzetességei (klasszikus és vulgáris latinság) A névszóragozás rendszere (declinatio), a főnév szótári alakja, a főnevek declinatiói általában; A római jog latin terminológiája általában

4. Szept. 30.

I. declinatio, praeposíciók használata, a latin mondat szerkezet, a birtokos szerkezet, (a birtokos eset használata (genitivus possessivus, genitivus qualitatis) (Lectio tertia,); Az ókori Róma társadalmával és államszervezetével kapcsolatos jogi szakkifejezések és azok továbbélései

5. Okt. 7.

Az igeragozás rendszere (coniugatio), az igék szótári alakja, az ige infinitivus imperfectus activi alakja, (Lectio secunda és Lectio quarta); A római normarendszerrel kapcsolatos kifejezések és azok továbbélései

6. Okt. 14.

Az igék indicativus praesens imperfectum activi alakja; A római perjoggal kapcsolatos kifejezések és azok továbbélései

7. Okt. 21.

A II. declinációba tartozó főnevek ragozása, (Lectio quinta), Alkotmánytörténeti jogintézmények gyökerei a latin nyelvben

8. Okt. 28.

Az I. és II. declináció szerint ragozandó névszók (melléknevek, birtokos névmások, sorszámnevek) általában; A magyar és egyetemes alkotmánytörténetben használt törvényhozással kapcsolatos kifejezések

9. Nov. 4.

Zárthelyi dolgozat (az 1-8. pontokban megadott témákból)

10. Nov. 11.

Az I. és II. declinációba tartozó melléknevek és ragozásuk, (Lectio sexta); A birtokos névmások, Jelzős szerkezetek egyeztetése (Lectio sexta); A magyar és egyetemes alkotmánytörténetben használt bíraskodással kapcsolatos kifejezések

11. Nov. 18

III. declinációs főnevek rendszere, a mássalhangzós tövűek ragozása (Lectio sexta); A magyar és egyetemes alkotmánytörténetben használt végrehajtással kapcsolatos kifejezések

12. Nov. 25.

Az igék indicativus praesens imperfectum passivi alakjai. (Lectio septima)

13. Dec. 2.

Zárthelyi dolgozat (a10-12. pontokban megadott témakörökből)

14. Dec. 9.

*A félév zárása
Pótzárthelyi dolgozat megírása,*

Levelező tagozatos konzultációk:

- 2024.09.13. péntek 12.20-14.00. oktatás módja: jelenléti (XXXII. ea.)
- 2024. 10. 11. péntek 14.10 - 15.50., oktatás módja: online (google meet /e-learning)

- **2024. 11. 09.** szombat 16.00-17.40. oktatás módja: online (google meet / e-learning)
- **Zárthelyi dolgozat megírása**
- **2024. 11. 29. péntek 13.30- 15.00 Pótzárthelyi dolgozat megírása:** oktatás módja: online (google meet / e-learning)

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A félév során két zárthelyi dolgozat megírására kerül sor a tantárgy tematikus leírásánál megadott témakörökből amelynek értékelése öt fokozatú jeggyel történik.

A hallgató szóbeli órai teljesítése a félévközi értékelés részét képezi. A szóbeli teljesítménnyel szembeni elvárások: latin jogi szöveg (szösszetétel/szakkifejezés, mondat/jogelv) nyelvtani, kontextuális és jogdogmatikai értelmezése, grammatikai használata. Egy-egy a jogtudomány latinságára vonatkozó vonatkozó kultúrtörténeti-jogtörténeti témakör önálló feldolgozása és prezentálása.

Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése:

A tantárgy teljesítése az **aláírás** valamint az öt fokozatú értékelés szerinti **gyakorlati jegy** megszerzésével történik.

Az aláírás megszerzésének: a tantárgy gyakorlati jellegénél fogva a szemináriumi órák látogatása, amelyek alól igazolatlanul csak 1 alkalommal kérhet az oktatótól felmentést a hallgató. Az egy alkalomnál több igazolt, valamint igazolatlan hiányzás beszámolási kötelezettséget von maga után. A beszámolás szóban, legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig lehetséges.

A gyakorlati jegy az írásbeli zárthelyi dolgozatok és az órai szóbeli teljesítés értékelésén alapul. Jeles érdemjegy eléréséhez a tananyag legalább 90%-os, a jó érdemjegy eléréséhez a tananyag 80%-os, a közepes érdemjegy eléréséhez a tananyag 70%-os, az elégséges érdemjegy eléréséhez pedig a tananyag 60%-os elsajátítása a kívánatos. A gyakorlati jegy elfogadásához mindkét írásbeli zárthelyi dolgozat legalább elégséges érdemjeggyel történő értékelése szükséges. A félévközi szóbeli teljesítés gyakorlati jegybe történő beszámításának aránya 10%.

A gyakorlati jegy pótlása: a tanulmányi szabályzat alapján a szorgalmi időszakban a pótlásra megadott időpontban, a vizsga időszak első kéthetében pedig a Neptun rendszerben feltüntetett gyakorlati jegy pótlására kijelölt vizsgaalakmakkor kerülhet sor.

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további / sajátos módok, jellemzők: előadás, magyarázat, tematikus prezentáció/szemléltetés, tréningmódszertan: frontális szemináriumi munka, interaktív és kooperatív oktatási módszer, megbeszélés, vita, páros-csoportos hallgatói munka, hallgatói kiselőadások, önálló hallgatói munka alkalmazása

Kötelező irodalom:

1. Latin nyelvi segédanyag – joghallgatók számára, Összeállította: Dr. Petrasovszky Anna http://jogi-kar.uni-miskolc.hu/jogtorteneti_tanszek_tansegedletek
2. Törvénytudományi Műszótár, közre bocsátja A' Magyar Tudós Társaság, Második, Tetemesen Bővített Kiadás, Pesten, Eggenberger J. és Fiai Acad. Könyvveresoknál, 1874. <http://mek.oszk.hu/06200/06283>. pd

Ajánlott irodalom:

3. Bánóczi Rozália - Rihmer Zoltán: Latin nyelvkönyv joghallgatóknak
4. Werbőczy István: Tripartitum Opus Juris consuetudinarii Regni Hungariae, M. Kir. Egyetemi Nyomda, Budapest. 1894.
5. a. Aaron X. Fellmenth and Maurice Horwitz: Guide to Latin in International Law, Oxford University Press, 2009.
6. Floyd L. Moreland and Rita M. Fleischer: Latin: An Intensive Course, University of California Press, Berkeley, Los Angeles, London, 1977.

